

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه

دانشکده بهداشت

عنوان درس: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت جامعه محور

مخاطبان: دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش بهداشت (ترم سوم) - نیم سال اول تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹

تعداد واحد (یا سهم استاد از واحد): ۲ واحد؛ ۱/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی

ساعت پاسخگویی به سؤالات فراگیر: چهارها از ساعت ۱۰-۸

زمان ارائه درس (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): شنبه از ساعت ۱۰-۸:۱۵

مدرس: دکتر فرزاد جلیلیان (دکتری تخصصی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت و MPH سیاستگذاری سلامت؛ استادیار گروه آموزش بهداشت و ارتقای سلامت؛ دانشکده بهداشت؛ دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه)

درس پیش نیاز: ندارد

اهداف کلی درس: دانشجویان با رویکرد سیستمی به جامعه، اصول و مبانی توانمندسازی، مشارکت و اقدام اجتماعی جامعه محور در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت آشنا می شوند.

شرح درس: در این درس فراگیران با اصول، مبانی و روشهای کاربردی توانمندسازی، مشارکت و اقدام اجتماعی و سازماندهی جامعه برای اهداف آموزش بهداشت و ارتقای سلامت جامعه محور آشنا می شوند. همچنین با کلیات نیازسنجی اجتماعی و روش های جمع آوری داده جامعه محور در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت آشنا می شوند و با بکارگیری تکنیک مونوگرافی در یک جامعه کوچک نسبت به شناسایی عوامل موثر در سلامت در محیط توانمند می گردد.

رئوس مطالب در واحد نظری: (جهت ۱۲ جلسه ؛ ۱/۵ واحد)

- مفهوم جامعه و نگرش سیستمی به جامعه و جامعه محور
- رویکرد سیستمی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
- مبانی سیستم اجتماعی (رویکرد اکولوژیکی) مفهوم و رویکرد های ارزیابی جامعه محور روش های ارزیابی جامعه محور
- مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی
- سطوح، دامنه ها و اهداف در حوزه های مختلف توانمندسازی اجتماعی
- الگوها و روش های توانمندسازی جامعه محور
- مفهوم و مبانی مشارکت جامعه
- سطوح مشارکت جامعه
- روش های جلب مشارکت جامعه
- مفهوم سازماندهی اجتماعی
- مراحل و شیوه های سازماندهی اجتماعی
- طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور

- اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه در یک و نیم واحد نظری:

- جلسه اول

هدف کلی: مفهوم جامعه و نگرش سیستمی به جامعه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ مفهوم جامعه و نگرش سیستمی به جامعه را شرح دهد.
- ۲ بتوانند برخی از ویژگی های یک سیستم را فهرست کنند.
- ۳ کنش و واکنش متقابل با محیط را شرح دهد.

جلسه دوم

هدف کلی: رویکرد سیستمی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ نگرش سیستمی را تعریف کند.
- ۲ رویکرد سیستمی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت را شرح دهد.

جلسه سوم و چهارم

هدف کلی: مبانی سیستم اجتماعی (رویکرد اکولوژیکی) مفهوم و رویکرد های ارزیابی جامعه محور روش های ارزیابی جامعه محور

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ سیستم اجتماعی را تعریف کند.
- ۲ مشخصات سیستم های اجتماعی را بیان کند.
- ۳ چند مورد از نظریه های رایج سیستم اجتماعی را نام ببرد.
- ۴ مفهوم و رویکرد های ارزیابی جامعه محور را شرح دهد.
- ۵ روش های ارزیابی جامعه محور را شرح دهد.

جلسه پنجم

هدف کلی: مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ توانمندسازی اجتماعی را تعریف کند.
- ۲ مبانی نظری نقش سرمایه اجتماعی در توانمندسازی جامعه را شرح دهد.

جلسه ششم

هدف کلی: سطوح، دامنه ها و اهداف در حوزه های مختلف توانمندسازی اجتماعی

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ حوزه های مختلف توانمندسازی اجتماعی را شرح دهد.
- ۲ شاخص های توسعه اجتماعی را شرح دهد.
- ۳ سطوح، دامنه ها و اهداف در حوزه های مختلف توانمندسازی اجتماعی را تعریف کند.

جلسه هفتم

هدف کلی: الگوها و روش های توانمندسازی جامعه محور
در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ الگوها و روش های توانمندسازی جامعه محور را شرح دهد.

جلسه هشتم و نهم

هدف کلی: مفهوم و مبانی مشارکت جامعه

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ مفهوم و مبانی مشارکت جامعه را تعریف کند.
- ۲ ارزیابی جامعه به منظور شناسایی و الویت بندی مشکلات در تدوین برنامه های عملیاتی ارتقاء سلامت را شرح دهد.
- ۳ رابطه بین برخی از عوامل جامعه پذیری با رشد مشارکت را توضیح دهد.

جلسه دهم و یازدهم

هدف کلی: مفهوم سازماندهی اجتماعی

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ سازماندهی اجتماعی را تعریف کند.
- ۲ روش سازماندهی از طریق شبکه های اجتماعی را توضیح دهد.

جلسه دوازدهم

هدف کلی: طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ برنامه ابتکارات جامعه محور را شرح دهد.
- ۲ نقش برنامه های جامعه محور را در آموزش و ارتقاء سلامت شرح دهد.
- ۳ نحوه اجرای یک مداخله ارتقاء سلامت جامعه محور را توضیح دهد.

- شرح درس در نیم واحد عملی: (برای ۸ جلسه)

O دانشجویان با مراجعه به جامعه کوچک (مانند روستا، خانه سلامت و ...) فعالیت های زیر را انجام دهد

- ۱) ارزیابی نیاز های جامعه مورد نظر با منابع مختلف با رویکرد مشارکتی
- ۲) ایجاد زمینه مشارکت جهت شناسایی مشکل و اولویت بندی
- ۳) تدوین برنامه برای یکی از مشکلات با بکارگیری با مشارکت جامعه و ارائه در کلاس.

- جلسات سیزدهم تا بیستم

- بررسی کار عملی دانشجویان و ارائه گزارش ها

- منابع:

Guttmacher, Sally, Patricia J. Kelly, and Yumary Ruiz-Janecko. Community-based health interventions. John Wiley & Sons, 2010

Laverack, Glenn. Health promotion practice: building empowered communities. McGraw-Hill Education (UK), 2007

Hindsworth, Mildred F., and Trevor B. Lang. Community participation and empowerment. Nova Science Publishers, 2009

سیف الهی و. اقدام پژوهشی «پژوهش حین کار» آموزش یک دوره کامل روش تحقیق اقدام پژوهی همراه با مثال ها و نمونه های واقعی. تهران: عابد

✓ روش تدریس: «سخنرانی، بحث گروهی»

✓ رسانه های کمک آموزشی: «وایت برد، ویدیو پروژکتور، کامپیوتر»

✓ سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش آزمون	درصد و نمره	تاریخ
رعایت نظم، انضباط، وقت شناسی و مسئولیت پذیری	دانشجو مجاز به غیبت در حداکثر سه هفدهم جلسات می باشد.	۱۰ درصد (۲ نمره)	هر جلسه کلاس
ارزشیابی ها و آزمون های کلاسی	تستی، تشریحی	۳۰ درصد (۶ نمره)	جلسات کلاس
ارزشیابی کار عملی دانشجویان	ارائه کار عملی	۳۰ درصد (۶ نمره)	جلسات کلاس
ارزشیابی پایان دوره	تستی، تشریحی	۳۰ درصد (۶ نمره)	آموزش اعلام می کند

- مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می‌رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- ۲- در بحث‌های گروهی و فعالیت‌های آموزشی مشارکت نمایند.
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ‌گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند.
- ۴- از دیگر منابع و سایت‌های معتبر علمی استفاده نمایند.
- ۵- تلفن همراه خود را در کلاس خاموش یا بی صدا نمایند.

نام و امضای مدرس: دکتر فرزاد جلیلیان

نام و امضای مدیر گروه: دکتر حسین اشتریان

نام و امضای مسئول EDO دانشکده: دکتر رویا صفری

تاریخ ارسال:

تاریخ تحویل:

تأیید مدیر گروه و امضا:

آیا طرح درس برای اولین بار تدوین شده: بله خیر

بسمه تعالی

جدول زمانبندی درس

کلاس شماره (۹) دانشکده بهداشت

روز و ساعت جلسه : شنبه ساعت ۱۰:۰۰-۸:۱۵

جلسه	موضوع درس	مدرس	روش تدریس	وسیله کمک آموزشی
۱	آشنایی دانشجویان با مفهوم جامعه و نگرش سیستمی به جامعه و جامعه محور	دکتر فرزاد جلیلیان	سخنرانی + بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور
۲	آشنایی دانشجویان با رویکرد سیستمی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	//	//	//
۳	آشنایی دانشجویان با مبانی سیستم اجتماعی (رویکرد اکولوژیکی) مفهوم و رویکرد های ارزیابی جامعه محور روش های ارزیابی جامعه محور	//	//	//
۴	آشنایی دانشجویان با مبانی سیستم اجتماعی (رویکرد اکولوژیکی) مفهوم و رویکرد های ارزیابی جامعه محور روش های ارزیابی جامعه محور	//	//	//
۵	آشنایی دانشجویان با مفهوم و مبانی توانمندسازی اجتماعی	//	//	//
۶	آشنایی دانشجویان با سطوح، دامنه ها و اهداف در حوزه های مختلف توانمندسازی اجتماعی	//	//	//
۷	آشنایی دانشجویان با الگوها و روش های توانمندسازی جامعه محور	//	//	//
۸	آشنایی دانشجویان با مفهوم و مبانی مشارکت جامعه	//	//	//
۹	آشنایی دانشجویان با مفهوم و مبانی مشارکت جامعه	//	//	//
۱۰	آشنایی دانشجویان با مفهوم سازماندهی اجتماعی	//	//	//
۱۱	آشنایی دانشجویان با مفهوم سازماندهی اجتماعی	//	//	//
۱۲	آشنایی دانشجویان با طراحی، بومی سازی و اجرای برنامه جامعه محور، تهیه برنامه اقدام	//	//	//
۱۳	بررسی کار عملی دانشجویان و رفع اشکالات	//	//	//
۱۴	بررسی کار عملی دانشجویان و رفع اشکالات	//	//	//
۱۵	بررسی کار عملی دانشجویان و رفع اشکالات	//	//	//
۱۶	بررسی کار عملی دانشجویان و رفع اشکالات	//	//	//
۱۷	بررسی کار عملی دانشجویان و رفع اشکالات	//	//	//
۱۸	بررسی کار عملی دانشجویان و رفع اشکالات	//	//	//
۱۹	بررسی کار عملی دانشجویان و رفع اشکالات	//	//	//
۲۰	بررسی کار عملی دانشجویان و رفع اشکالات	//	//	//